

[O. Mathiasen.]

ken ændring skal der så foretages i det danske forsvar, når den tysk-danske enhedskommando skal føres ud i praksis? Vi er i hvert fald nogle stykker i dette land, der synes, at det vil komme til at skurre lidt i ørerne, hvis danske soldater af hensyn til alliancen med det nye tyske militær ikke alene skal have det besvær at sige: javel, hr. seniorsergent — det kan være svært nok — men også måske skal sige: Jawohl, Herr Hauptmann eller Herr Obersturmbannführer.

I relation til § 3 er der et andet forhold, som jeg finder er af større betydning end dem, jeg her har omtalt — det har allerede været nævnt, bl. a. af det ærede medlem fru Else-Merete Ross — og det er den militære rangforordning. Der nævnes i lovforslaget 3 grupper, nemlig officerer, specialofficerer og så det, man kalder de øvrige befalingsmænd. Jeg har prøvet at tælle op, hvor mange grader der er i hele rækken. Jeg er foreløbig kommet til 49 eller 50 foruden de menige, der naturligvis som altid kommer sidst nede i rækken, og som dette lovforslag for øvrigt ingenting siger om. Der er flere gange i det høje ting blevet sagt mange smukke ord om at gennemføre en demokratisering af forholdene i forsvarret; det var det ærede medlem fru Else-Merete Ross også inde på. Det var i særlig grad tilfældet umiddelbart efter befrielsen, da alle i dette land var opsat på at få gennemført så megen demokratisering i vore samfundsforhold som muligt, også inden for forsvarret. Jeg kan sige, at den militære rangforordning, der er foreslået i lovforslaget, ikke vidner om, at man har nået langt i den retning.

Der er i det foreliggende lovforslag ikke tale om noget som helst i retning af det, de ærede medlemmer hr. Victor Gram og fru Else-Merete Ross omtalte, nemlig det, vi kalder en enhedskommandoordning, og som det radikale venstre gik ind for i den kommission, som formede grundlaget for personelordningen af 1951.

Lovforslaget er kemisk rensset for alt, hvad der har med princippet frihed, lighed og broderskab at gøre. Det gabende svælg mellem den sølle rekrut og befalingsmandsgrupperne er her så fuldstændigt, som det heldigvis ikke findes andre steder

i vort demokratiske samfund. Hvis vi i vort parti skulle have nogen som helst sympati for et militærvæsen, hvad vi absolut ikke har, skulle det i hver fald bygges op på absolut demokratiske radikale principper, meget mere end det er tilfældet i dette lovforslag.

Jeg forstår af bemærkningerne til § 5, at kirkeministeriet har et udvalg siddende, som jeg i øvrigt har set i dag er færdigt med sit arbejde, et udvalg, som skulle arbejde med spørgsmålet om, som det hedder i bemærkningerne, „den gejstlige betjening af forsvarret“. Jeg vil gerne spørge: hvad er det for en betjening, som de stakkels soldater skal udsættes for foruden de vældige strabadser? Jeg ser i § 5, at der er et helt afsnit, der er helliget det gejstlige personel, altså en afdeling på lige fod med de andre afdelinger i forsvarret. Dette gejstlige personel skal naturligvis heller ikke være et indbyrdes ligestillet enhedskorps af præster. De får hele skalaen fra feltprovst, orlogsprovst og flyverprovst, feltpræster, orlogspræster og til flyverpræster — det lyder af noget! Der mangler kun en ting endnu, det er en feltbiskop, men han kommer nok. Det ærede medlem hr. Østergaard syntes ikke rigtig om, at læger og tandlæger skulle have de mange grader. Jeg tvivler ikke om, at det ærede medlem synes, det passer endnu dårligere, når det gælder det gejstlige militære mandskab. Det siger sig selv, at vi i socialistisk folkeparti fuldt ud kan forstå, at militært personel skal have absolut samme adgang til at søge kirken som alle andre borgere i dette land; det er en selvfølge, for så vidt de ønsker det. Jeg understreger: for så vidt de ønsker det, for selvfølgelig skal det være frivilligt. Men en sådan adgang har efter vor mening alle i militæret i forvejen. Der er som bekendt kirker nok rundt omkring i de danske byer og i det danske landskab, og der er adgang for enhver, der ønsker at komme der. Der er almindeligvis særdeles god plads. Vi finder altså, at en særlig feltpræstordning er overflødig, i al fald her i landet.

I § 4, stk. 3, er der foreslået en ganske lille ændring. Det drejer sig kun om et enkelt lille ord, således som også omtalt af det ærede medlem fru Else-Merete Ross. Der er føjet et enkelt ord til her, der står nemlig: